

Kandidat staa fare for ikke at vælges, og derfor sende de Stafetter ud i Byen. Nu kan man ganske vist sige, at i 10 Minuter kan der ikke hentes Mange, men der kan jo have været en Del undervets, og de, som komme for at afgive deres Stemme, blive halvveis tvungne til at gjøre det paa den og den Maade. Der er jo kommet Klager her til Salen om, hvorledes Arbeidsgivere maangen Gang have ladet Arbeidere vide, hvorledes de skulle stemme, og ligesom det gaar med Arbeidere, gaar det ogsaa med Haandværkere. Vi have jo hørt, hvorledes Kunder have truet med at gaa fra dem, hvis de ikke stemte paa den og den. Det er godtgjort, at en Godseier i Fyen forlod sin Skomager, fordi han gif hen og stemte paa en anden Mand end den, Godseieren ønskede. Det har han selv bekendt i Avisen. Jeg siger derfor: De 10 Minuter have for mig meget stor Betydning her, hvor der er saa lille Forskjel paa Stemmerne. Derfor vil jeg for mit Vedkommende gaa med til at forkaste Valget.

Høgsbro: Jeg vil blot ligeoverfor det ærede Medlem for Rjæge (Hørup), som saa bestemt hævdede, at det vilde være fuldstændig i Overensstemmelse med Folkethingets Principer, naar det nu stemte for Valgets Forkastelse, opfordre ham til at paavise blot et eneste Tilfælde i alle de mange Aar, Rigsdagen har været til, hvor Folkethinget, efter at der har været anstillet Forhør, og det har viist sig, at et Dvertal af 9 Stemmer ikke har kunnet rolles, har forkastet et saadant Valg. Jeg tør nok sige, at det ingensinde har været Tilfældet. Det ærede Medlem siger, at vi ikke have tilstrækkelige Oplysninger, der kunde godt være Tvivl tilbage; men Folkethinget har bestandig anset det, her er bragt tilveie, for at være de fornødne Oplysninger, hvorefter det kunde bedømme det virkelige Stemmetal. Naar det ærede Medlem henviser til, at man har forkastet et Valg, hvor man ikke har ladet Kandidaten komme til Orde, fordi man ikke vidste, hvilken Indflydelse det kunde have haft, saa er det noget ganske Andet end det, som her foreligger. Ingen kan jo sige, hvilken Indflydelse det kunde have haft paa Valget, om Kandidaten var kommen til Orde, og det kunde de paagjældende Vælgere ikke selv sige, fordi de ikke vidste, hvad han vilde have sagt, men de paagjældende Vælgere kunne sige — og derom er der alene Tale i dette Tilfælde — om de have været forhindrede i at komme til at afgive deres Stemme eller ikke, og paa hvilken af Kandidaterne de have stemt. Det er ikke her blevet oplyst, at en eneste Vælger er bleven forhindret i at afgive sin Stemme, der er ikke rejst Tvivl om en eneste af de Stemmer, som have bevirket et Dvertal af

9 Stemmer for den valgte Kandidat, og derfor kan jeg sige, at det er uden Exempel i vor Historie, at et saadant Valg er blevet forkastet her i Folkethinget.

Reth: Det var min Hensigt at fremkomme med en Replik til det ærede Medlem for Viborg (Klein), men da jeg ikke ser ham tilstede, frasalder jeg Ordet.

Tauber: Det havde ogsaa været mit Ønske at give nogle Oplysninger om et Forhold med Valglokalen, som meget ligner dem i Aarhus, men paa Grund af den fremrykkede Tid skal jeg frasalder Ordet.

Wederskjold-Madsen: Paa Grund af den fremrykkede Tid og paa Grund af, at det, jeg ønskede at sige, væsentlig er sagt af det ærede Medlem for Rjæbenhavns Amts 4de Valgkreds (Hørup), skal ogsaa jeg frasalder Ordet.

Ordføreren (Larsen): Jeg skal ikke fortsætte denne Debat længere, jeg tror, at Sagen er saa udebatteret, at man ikke behøver at tilføie mere pro et contra; men jeg har, inden jeg slutter denne Forhandling, et Par Bemærkninger at gjøre til det ærede Medlem for Rjæbenhavns 1ste Valgkreds (Nimstæd). Jeg skal ikke komme ind paa den Maade, hvorpaa det ærede Medlem mener at kunne argumentere, de ærede Medlemmer, der have fulgt med, maa have lagt Mærke dertil, men jeg skal blot som Exempel nævne, at hvad Sagens Kjernepunkt, Forsaaelsen af Valglovens § 40 angaar, begyndte det ærede Medlem med den Overlegenhed og den hovmesterende Position, som jeg ikke veed, hvor han søger Hjælp til, at sige, at Ordene aldeles ikke tilstede den Opfattelse, jeg gjorde gjældende. Jeg paaviste ved en Række Udtalelser fra ham selv og andre anerkjendte Retslærde, at Ordene kunne have den Betydning, og at man maa gaa ud fra, at de have denne Betydning, medmindre der er særlige Omstændigheder, der bringe til at fravige det. Jeg henviser til vedkommende Bestemmelseres Tilblivelse i 1867, hvor Forslagsstilleren selv siger, at, hvor det er muligt, bliver man paa Raaringsstedet, kun i andet Fald fraviger man det. Jeg skal ogsaa oplyse, at det var en Feil af det ærede Medlem, naar han mente, at Regjeringsudkastet i 1867 indeholdt en Bestemmelse om, hvor Valglisterne skulde føres; det var S. M. Hansen, der bragte det frem som Endring, og ved 3die Behandling foreslog han saa at føie Ordet „Raaringsstedet“ til, thi, siger han, der kan være Tilfælde, hvor det er muligt at blive paa Raaringsstedet, saa at